

ردیف	آزمون شماره ۱	پیام‌های آسمان هشتم - دی ماه (طبقه‌بندی شده)	هشتگ امتحان	مدت زمان: ۶۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۱
۱	درس ۱ صفحه درسنامه: ۳۶	نگاه ما به پدیده‌های اطرافمان معمولاً نگاهی سریع و است. (آزادبخت - مدرسه شهید حبیب‌زاده - دی ۹۷)	۱/۵	نمره
۲	درس ۲ صفحه درسنامه: ۳۷	با توجه به فرمایش حضرت علی (ع): هدف از آفرینش این جهان زیبا و شگفت‌انگیز چیست؟ (آزادبخت - مدرسه شهید حبیب‌زاده - دی ۹۶)	۱/۵	
۳	درس ۲ صفحه درسنامه: ۳۷	یکی از نام‌های خداوند بلندمرتبه «غفار» است؛ یعنی بسیار آمرزنده. (آزادبخت - مدرسه شهید حبیب‌زاده - دی ۹۶ با اندکی تغییر)	۰/۵	
۴	درس ۳ صفحه درسنامه: ۳۷	در چه مواردی نباید از خطاها و اشتباهات دیگران چشم‌پوشی کنیم؟ چرا؟	۱/۵	
۵	درس ۳ صفحه درسنامه: ۳۷	با توجه به آیه «لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ» خداوند مهربان دربارهٔ وسعت نعمت‌های بهشت چه می‌فرماید؟ (نصار - نمونه دولتی شهید علانی - خرداد ۹۸)	۱	
۶	درس ۴ صفحه درسنامه: ۳۸	مضالح کار فرشتگان برای ساختن قصرهای بهشتی چیست؟	۰/۵	
۷	درس ۴ صفحه درسنامه: ۳۸	اولین معلم قرآن کیست؟ و چرا خداوند ایشان را برگزید؟ (اصفهان - مدرسه شهید عبدالحی - خرداد ۹۸)	۱	
۸	درس ۵ صفحه درسنامه: ۳۹	حدیث ثقلین را بنویسید.	۲	
۹	درس ۵ صفحه درسنامه: ۳۹	عبادات و اعمال مربوط به حج را می‌گویند.	۰/۵	
۱۰	درس ۵ صفحه درسنامه: ۳۹	طبق آیه «الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ» خداوند در چه روزی دین مسلمانان را کامل کرد؟ (نصار - نمونه دولتی شهید علانی - خرداد ۹۸)	۰/۵	
۱۱	درس ۶ صفحه درسنامه: ۳۹	چرا بعد از پیامبر (ص) خدا تنها امیرمؤمنان را شایسته رهبری بر مسلمانان دانستند؟ (حرم‌گرج - مدرسه مولوی - خرداد ۹۷)	۱	
۱۲	درس ۶ صفحه درسنامه: ۳۹	چرا در روز غدیر خم، کافران و منافقان از نابودی اسلام ناامید شدند؟	۱	
۱۳	درس ۶ صفحه درسنامه: ۳۹	در سخنان معصومین، از نماز به عنوان «معراج مؤمنان» یاد شده است. (آزادبخت - مدرسه شهید حبیب‌زاده - دی ۹۶)	۰/۵	
۱۴	درس ۶ صفحه درسنامه: ۳۹	اذان و اقامه، مهم‌ترین عقاید همهٔ مسلمانان جهان است که به عنوان شعار اسلام می‌باشد. (آزادبخت - مدرسه خوارزمی - دی ۹۷)	۰/۵	
۱۵	درس ۶ صفحه درسنامه: ۳۹	اگر حتی یک قطرهٔ کوچک از خون به بدن نمازگزار باشد، نمازش باطل است. (اصفهان - استعدادهای درخشان شهید آذری - دی ۹۶)	۰/۵	
۱۶	درس ۶ صفحه درسنامه: ۳۹	با توجه به سخن امام صادق (ع) با طهارت وارد شدن به مسجد، برای فرد، چه اثری را در پی دارد؟	۱	

درست	۱۷	درس ۲ صفحه درسنامه: ۴۰	۵/۵
نادرست	۱۸	اگر شخص روزه دار از روی فراموشی کمی آب بنوشد روزه اش باطل نمی شود.	۵/۵
بلند پاسخ	۱۹	اگر شخص روزه دار به دلیل گرمای زیاد، زیر دوش آب بایستد روزه اش باطل نمی شود.	۵/۵
آیه	۲۰	چهار مورد از مبطلات روزه را نام ببرید.	۲
بلند پاسخ	۲۱	درس ۸ صفحه درسنامه: ۴۲	۲
		با استفاده از کلمه ها و عبارت های قرآنی زیر آیه داده شده را کامل کنید و پیام آیه را بنویسید. (دو کلمه اضافه است.)	
		«بِالْقَوْلِ - لِعِبَادِهِ - مَرَضٌ - مَيْتًا - مَعْرُوفًا»	
		﴿فَلَا تَخْضَعْنَ _____ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ _____ وَ قُلْنَ قَوْلًا _____﴾	
		پیام آیه:	
		مهم ترین وظایف زن و مرد مسلمان در برابر نامحرمان چیست؟ (دو مورد) (مفسرین - مدرسة الشیخ محمد الطحی - شماره ۹۸)	۸
		موفق باشید.	جمع نمره
		۲۰	۵

آزمون شماره ۴		پیام‌های آسمان هشتم - دی ماه (ده استاد)		مدت زمان: ۶۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۹	
ردیف	نمره	پاسخنامه	پایه هشتم، پیام‌های آسمان	نمره	ردیف
۱	۱	آیات با توجه به آیه ﴿وَ اِنِّیْ لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰی﴾ به سؤال‌های زیر پاسخ دهید. الف) خداوند در این آیه به کدام صفت خود اشاره می‌کند؟ ب) با توجه به این آیه خداوند چه کسانی را می‌بخشد؟		۱	۱
۲	۲	درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. در قرآن کریم تمامی چیزهایی که برای رستگاری انسان در دنیا و آخرت مورد نیاز است، گنجانده شده است.		۲	۲
۳	۳	پیامبر (ص) وصیت‌نامه خود را به امانت در میان مردم گذاشت.		۳	۳
۴	۴	پیامبر (ص) مسلمانان را در غدیر خم (آخرین حج) کنار هم جمع کرد.		۴	۴
۵	۵	«بخشی از ثواب نماز همه نمازگزاران سهم مؤذن است.»		۵	۵
۶	۶	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. تنها راه رسیدن به سعادت و راهیابی به بهشت زیبای خداوند، پناه بردن به و پیامبر است.		۶	۶
۷	۷	اگر روزه‌دار فراموش کند که روزه است و یکی از مبطلات روزه را انجام دهد، روزه‌اش است.		۷	۷
۸	۸	پیامبر اسلام فرمودند: هر کس در ماه مبارک رمضان روزه‌داری را دهد، خداوند گناهان گذشته‌اش را می‌آمرزد.		۸	۸
۹	۹	هر یک از عبارت‌های ستون «الف» را به ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد درستون «ب» اضافه است.) «الف» فرو بردن تمام سربه زیر آب اشتباهات خود را نمی‌پذیرد و تصمیمی برای ترک آنها ندارد. ﴿وَ اِلٰی السَّمَاءِ کَیْفَ رُفِعَتْ﴾ ﴿اَفَلَا یَنْظُرُوْنَ اِلٰی الْاٰیٰتِ کَیْفَ خُلِقَتْ﴾	«ب» گذشت از خطاهای او پسندیده است. برافراشته شدن آسمان با حط شدن روزه آفرینش شتر نباید از خطاهای او چشم‌پوشی کرد.	۹	۹
۱۰	۱۰	گزینه درست را با علامت ✓ مشخص کنید. کدام گزینه از فواید عفو و گذشت از خطاهای دیگران نیست؟ الف) عزیز و سربلند شدن نزد مردم ج) بخشیده شدن حق الناس‌ها سخن ...، خدایا، یاران علی را یاری کن و با دشمنان علی (ع) دشمن باش. «از کیست؟ الف) امام حسن (ع) ج) پیامبر (ص)	ب) آمرزیده شدن گناهان د) خشودی خداوند ب) امام رضا (ع) د) امام حسین (ع)	۱۰	۱۰
۱۱	۱۱	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. روزه: تفسیر: مکان غصی: معراج:		۱۱	۱۱
۱۲	۱۲			۱۲	۱۲
۱۳	۱۳			۱۳	۱۳
۱۴	۱۴			۱۴	۱۴
۱۵	۱۵			۱۵	۱۵
۱۶	۱۶			۱۶	۱۶
۱۷	۱۷			۱۷	۱۷
۱۸	۱۸			۱۸	۱۸

۲	به سؤال های زیر پاسخ کوتاه دهید.	۱۹
	جهنم را چه کسی به وجود آورده است؟	۲۰
	آنچه شیرینی نعمت های خداوند را برای بهشتیان بیشتر می کند، چیست؟	۲۱
	مصالح کار فرشتگان به بیان پیامبر (ص) چیست؟ (دو مورد)	۲۲
	پیامبر (ص) حضرت علی (ع) را در روز غدیر خم به چه مقامی منصوب کرد؟	
	به سؤال های زیر پاسخ کامل دهید.	۲۳
۱	چرا بعد از پیامبر (ص) تنها امیرمؤمنان علی (ع) شایسته رهبری بر مسلمانان بود؟	۲۴
۱	توفیق ها و برکاتی را که سبب می شوند ماه مبارک رمضان بر سایر ماه ها فضیلت و برتری داشته باشد را بیان کنید. (چهار مورد)	۲۵
۱	سخن حضرت علی (ع) در رابطه با آفرینش انسان را بنویسید.	۲۶
۱	چرا خداوند اولین معلم قرآن را پیامبر اسلام (ص) قرار داد؟	۲۷
۱/۵	آثار پوشش نامناسب را بنویسید. (سه مورد)	۲۸
۱	حفظ گفتار را که یکی از قوانین اجتماعی اسلام است، توضیح دهید.	۲۹
۱/۵	آداب نماز را نام ببرید. (سه مورد)	
۲۰	جمع نمره	موفق باشید.

آزمون شماره ۵	پیام‌های آسمان هشتم - خرداد ماه (طبقه‌بندی شده)	هشتگ امتحان	مدت زمان: ۷۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۱
ردیف	نمره		
درست نادرست ۱	۰/۵	درس ۱ صفحه درسی: ۳۶ جهان آفرینش یک مجموعه منظم است و قطعاً ناظمی دارد. (مفسر - مدرسه عقداوس - خرداد ۹۶) ☐ درست ☐ نادرست	
جواب خالی ۲	۰/۵	درس ۲ صفحه درسی: ۳۷ یکی از نام‌های خداوند بلندمرتبه «عقار» است؛ یعنی _____	
چهار گزینه‌ای ۳	۰/۵	درس ۳ صفحه درسی: ۳۷ نعمت‌های بهشتی نتیجه وجود کدام گزینه در دنیا است؟ (مازندران - مدرسه خوارزم - دی ۹۷) الف) ثروت ب) اعمال نیک انسان‌ها ج) فرزندان د) پدر و مادر	
چهار گزینه‌ای ۴	۰/۵	درس ۴ صفحه درسی: ۳۸ پیامبر (ص) برای هدایت مردم بعد از خود چه برنامه‌ای طراحی کرده بود؟ (قم - نمونه دولتی شهید خدایی - خرداد ۹۶ و الکرک تغییر) الف) تفسیر قرآن ب) تربیت معلمان ویژه ج) آموختن حدیث د) اتحاد مسلمین	
یک ۵	۱	درس ۵ صفحه درسی: ۳۹ آیه زیر را ترجمه کنید. (سراب - مدرسه حافظ - خرداد ۹۸) «يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغُوا مَا أَنزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ»	
درست نادرست ۶	۰/۵	درس ۶ صفحه درسی: ۳۹ پیامبر خدا (ص) نماز را به رودی خروشان تشبیه کرده است. (سراب - مدرسه حافظ - خرداد ۹۸) ☐ درست ☐ نادرست	
کتاب پاسخ ۷	۰/۵	درس ۷ صفحه درسی: ۴۰ در سخن معصومین از نماز با چه عنوانی یاد شده است؟ (یک مورد)	
درست نادرست ۸	۰/۵	درس ۸ صفحه درسی: ۴۰ حدیث «صُومُوا تَصِحُّوا» مربوط به تقویت صبر و تقوا است. (صومکون - مدرسه مولوی - خرداد ۹۷) ☐ درست ☐ نادرست	
اصطلاحات ۹	۱	درس ۹ صفحه درسی: ۴۱ اصطلاح زیر را تعریف کنید. روزه:	
کتاب پاسخ ۱۰	۰/۵	درس ۱۰ صفحه درسی: ۴۲ یک مورد از آثار و پیامدهای بی‌توجهی به حجاب را بنویسید.	
بلند پاسخ ۱۱	۱	درس ۱۱ صفحه درسی: ۴۳ وظایف هر مسلمان در برابر نامحرمان چیست؟ (دو مورد)	
جواب خالی ۱۲	۰/۵	درس ۱۲ صفحه درسی: ۴۴ نوجوانان و جوانان به دلیل _____ و _____ در مواجهه با مدها تأثیرپذیری بیشتری نسبت به دیگر افراد جامعه دارند. (ساز - مدرسه صف - خرداد ۹۷)	
بلند پاسخ ۱۳	۱/۵	درس ۱۳ صفحه درسی: ۴۵ مصرف‌گرایی از نظر «اجتماعی» چه آسیب‌هایی را به دنبال دارد؟ (ساز - مدرسه شهید بهشتی (۲) - خرداد ۹۷ و الکرک تغییر)	

۱۴	درست گزینه‌ای	درس ۱۰ صفحه درسنامه: ۴۳ اولین سرمایه ما برای خوشبختی در دنیا و آخرت چیست؟ (هریزگان - مدرسه خواجه - خرداد ۹۷ و اندکی تغییر)	۱/۵
۱۵	بلند پاسخ	الف) زندگی و عمر ب) عبادت خدا ج) قدرت تفکر و اندیشه د) داشتن پدر و مادر	۱/۵
۱۶	بلند پاسخ	سه مورد از عوامل هدر دادن عمر را بیان کنید.	۱/۵
۱۷	بلند پاسخ	درس ۱۱ صفحه درسنامه: ۴۴ با توجه به سخن ائمه عواقب دروغ گفتن را بیان کنید.	۲
۱۸	بلند پاسخ	درس ۱۲ صفحه درسنامه: ۴۵ سه مورد از فواید کار و کوشش را بنویسید.	۱/۵
۱۹	بلند پاسخ	درس ۱۳ صفحه درسنامه: ۴۵ با توجه به احادیث پیامبر اکرم (ص) و امامان چه کسی دعایش زودتر به اجابت می‌رسد؟ (سه مورد)	۱/۵
۲۰	بلند پاسخ	درس ۱۴ صفحه درسنامه: ۴۶ اصلی‌ترین موضوعی که شیعیان و اهل سنت درباره آن با هم اختلاف دارند پس از است.	۱
۲۱	بلند پاسخ	با توجه به سخن امام صادق (ع) دو مورد از وظایف یک مسلمان نسبت به برادر دینی‌اش را بنویسید. (اصفهان - مدرسه شهید عبدالرحمن - خرداد ۹۸)	۱
۲۱	بلند پاسخ	درس ۱۵ صفحه درسنامه: ۴۷ حقوق‌های سه‌گانه را نام برده و یکی را به دلخواه توضیح دهید. (ساری - نمونه دولتی شهید مفاتیح - خرداد ۹۸)	۲
۲۳	جمع نمره	موفق باشید.	۲۰

آزمون شماره ۱۱		اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل		مدت زمان: ۷۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۹	
مدرسه شاهد شهید کاظمی - خرداد ۹۷ با اندکی تغییر		سؤالات امتحانی پیام‌های آسمان پایه هشتم (دوره اول متوسطه)		هشتگ امتحان	
ردیف	نمره				
۱	۲	درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.			
۲	۱	اسراف از گناهان بزرگ است و عذاب الهی را در پی دارد.			
۳	۲	هر کاری که سبب جدایی و دشمنی مسلمانان شود، مکروه است.			
۴	۳	بی‌توجهی به اولویت‌بندی کارها موجب می‌شود انسان در کار خود عجله داشته باشد.			
	۴	شخصی که لبتیانی دارد و در شیر مقداری آب می‌ریزد، درآمدش حلال است.			
۵	۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.			
۶	۵	اگر دکمه‌ها و یا تنها بخشی از لباس نمازگزار غصبی باشد، نماز با آن لباس‌ها خواهد بود.			
۷	۶	دلیل تفاوت پوشش بین مردان و زنان به آنها بستگی دارد.			
۸	۷	حق الناس فقط در مردم نیست.			
	۸	کسی که برای کسب نمره بیشتر در امتحان تقلب می‌کند، را ضایع کرده است.			
۹	۱	عبارت‌های زیر را مرتب کنید تا به سخنی از مقام معظم رهبری درباره شیعه و سنی دست یابید.			
	۹	«ندای تفرقه بین شیعه و سنی را سر می‌دهد - چه شیعه باشد و چه سنی - هر کسی را شما دیدید که - این فرد مزدور دشمن است.»			
۱۰	۱/۵	هر یک از عبارت‌های ستون «الف» را به ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد در ستون «ب» اضافه است.)			
۱۱		«الف»	«ب»		
۱۲	۱۰	یکی از مبطلات روزه	تقویت صبر و تقوا		
	۱۱	یکی از فواید روزه	فرو بردن سر به زیر آب		
	۱۲	یکی از برکات ماه رمضان	مراسم شب‌های قدر		
			ورزش کردن		
۱۳	۳	گزینه درست را با علامت ✓ مشخص کنید.			
	۱۳	خداوند دنیای ما را بر از کرده است تا بدانیم چقدر ما را دوست دارد.			
	۱۴	الف) مهربانی	ب) عدالت		
		ج) اولیاء و پیامبران	د) نعمت‌ها و زیبایی‌هایش		
	۱۴	آیه «... اَلْیَوْمَ اَکْمَلْتُ لَکُم دِیْنَکُمْ ...» : «... امروز دین شما را برایتان کامل کردم...» به کدام روز و چه موضوع مهمی اشاره دارد؟			
		الف) غدیر خم - اعلام جانشینی حضرت علی (ع)			
		ب) غدیر خم - وداع پیامبر (ص) یا مردم			
		ج) غدیر خم - خواندن آخرین نماز جماعت مردم یا پیامبر (ص)			
		د) غدیر خم - دعوت مردم به دین اسلام			
	۱۵	آیه «فَلَا تَقْضُوهَا بِالْقَوْلِ ...» به کدام یک از قوانین اجتماعی اسلام اشاره دارد؟			
		الف) چشم‌پوشی از نگاه به نامحرم	ب) حفظ نگاه		
		ج) حفظ گفتار	د) حفظ پوشش مناسب		
	۱۶	مدگرایی پایه‌های جامعه را سست می‌کند.			
		الف) اقتصادی	ب) اجتماعی		
		ج) فرهنگی	د) سیاسی		

۱۷	براساس سخن حضرت علی (ع): «..... انسان را به سوی نیکی و عمل به آن فرامی خواند.» الف) قرآن ج) کمک به دیگران ب) دعا د) تفکر
۱۸	کدام گزینه به گناهان زبان اشاره دارد؟ الف) دروغ، غیبت، ریا، کم فروشی ج) تهمت، ناسزاگویی، دروغ، غیبت ب) دروغ، غیبت، ریا، ناسزاگویی د) دروغ، کم فروشی، ناسزاگویی، تهمت
۱۹	به سؤال های زیر پاسخ کوتاه دهید. من سد محکمی در برابر شیطان هستم:
۲۰	اولین معلم قرآن:
۲۱	پیام این حدیث چیست؟ امیرالمومنین علی (ع): «کسی که اموالش را از راه نادرست به دست آورده، در جای نادرست هم آن را از دست می دهد.» پیام حدیث:
۲۲	به سؤال های زیر پاسخ کامل دهید. احسان برادر کوچکش را بغل کرده و مقدار کمی از لباسش با ادرار او نجس شده است. حکم نماز خواندن احسان با آن لباس چیست؟ و چه کاری باید انجام دهد؟
۲۳	هدف خداوند از دادن قدرت بینایی و عقل به انسان چیست؟
۲۴	تقلید از الگوهای وارداتی که به فرهنگ بیگانه تعلق دارند، چه اثری روی انسان مسلمان می گذارد؟
۲۵	براساس سخن پیامبر (ص) چه کسی از رحمت خداوند دور است؟
۲۶	با توجه به سخنان ائمه دو مورد از آثار دروغگویی را بیان کنید و بنویسید چه کسی می تواند دروغ گفتن را ترک کند؟
۲۷	ثمرات دعا و نیایش را بنویسید. (سه مورد)
۲۸	با توجه به سخن امام صادق (ع) حق مسلمان بر مسلمان دیگر چیست؟ (دو مورد)
۲۹	دو مورد از عوامل هدر رفتن عمر را بنویسید.
جمع نمره	۲۰
موفق باشید.	۲۵

۱- گذرا

۲- حضرت علی (ع) درباره هدف از آفرینش این جهان شگفت‌انگیز می‌فرماید: «خداوند تمام آنچه را که در زمین است برای شما آفریده است تا درباره آنها بیندیشید و با استفاده از آنها به بهشت راه یابید و خودتان را از عذاب دوزخ برهانید.»

۳- درست

۴- کسانی که اشتباهات خود را نمی‌پذیرند و تصمیمی برای ترک آنها ندارند. چرا که جسارت آنان بیشتر می‌شود و فرصتی برای اصلاح رفتار خود نمی‌یابند.

۵- در آنجا هر چه بخواهند برایشان [فراهم] است و البته [آنچه] نزد ماست بیشتر [از خواسته‌های آنها] است.

۶- «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر»

۷- خداوند حکیم، پیامبر اکرم (ص) را اولین معلم قرآن قرار داد؛ زیرا ایشان بهتر از هر انسان دیگری می‌داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست.

۸- «ای مردم، من از میان شما می‌روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می‌گذارم، تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیت. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوتر به من ملحق شوند، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می‌کنید.»

۹- مناسک حج

۱۰- روز غدیر خم

۱۱- زیرا وی آگاه‌ترین مردم به قرآن و احکام الهی بودند و تمام احکام الهی را از رسول خدا فرا گرفته بودند.

۱۲- زیرا آنها تصور می‌کردند چون پیامبر خدا پسری ندارد، کسی بعد از او نمی‌تواند رهبری مردم را برعهده بگیرد، و با وفاتش دین اسلام نیز به فراموشی سپرده خواهد شد.

۱۳- درست

۱۴- نادرست؛ مهم‌ترین عقاید همه مسلمانان جهان که شعار اسلام نیز می‌باشند، عبارت‌اند از:

الله اکبر؛ خداوند را از همه بزرگ‌تر شمردن

اشهد ان لا اله الا الله؛ شهادت به یگانگی خداوند دادن

اشهد ان محمداً رسول الله؛ شهادت به پیامبری حضرت محمد دادن

۱۵- نادرست؛ اگر نمازگزار در حال نماز نداند که بدن یا لباسش نجس شده و نجاست از یک سکه کوچک کمتر باشد، نمازش صحیح است. (این مقدار بدون اشکال فقط درباره خون است.)

آزمون

۱
۹
۲

پایه هفتم، پیام‌های آسمان

۲۸

۱۶- ۱) خداوند گناهان او را پاک می‌کند، ۲) خداوند نام او را در میان زائران خود می‌نویسد.

۱۷- درست

۱۸- درست

۱۹- ۱) خوردن، ۲) آشامیدن، ۳) فرو بردن سر به زیر آب، ۴) فرو بردن غبار یا دود غلیظ به خلق

۲۰- بالقول - مَرَضٌ - معروفاً

پیام آیه: سخن گفتن با لحن‌های نامناسب و استفاده از کلمات مبتذل در برابر نامحرم حرام است.

۲۱- ۱) حفظ نگاه، ۲) حفظ گفتار، ۳) داشتن پوشش مناسب (ذکر دو مورد کافی است.)

آزمون شماره ۲ نوبت اول دی ماه

۱- درست

۲- خداشناسی

۳- به یک نتیجه خواهد رسید که این نظم‌های شگفت‌انگیز و بی‌نظیر، قطعاً ناظمی داشته است و این ناظم کسی نیست جز خداوند دانا و توانا.

۴- گزینه «د» یکی از نام‌های خداوند بلندمرتبه «غفار» است؛ یعنی بسیار آمرزنده.

۵- گزینه «د» خداوند متعال در این آیه می‌فرماید: و به یقین من آمرزنده کسی هستم که توبه کند و ایمان بیاورد و کار شایسته انجام دهد و سپس هدایت شود.

۶- ۱) فرد خطاکار به اشتباهش پی برده باشد، ۲) از انجام آن پشیمان شده باشد، ۳) از روی جهالت و نادانی ظلمی به ما کرده باشد، (ذکر دو مورد کافی است.)

۷- وسعت نعمت‌های بهشت

۸- اعمال خود

۹- گزینه «ب» «در حقیقت نعمت‌های بهشت، نتیجه اعمال نیک انسان‌ها در دنیا و لطف و بخشش خداوند به آنها در آخرت است.

۱۰- پیامبر اکرم (ص)

۱۱- قرآن و عترت و اهل بیت

۱۲- تربیت معلمان ویژه

۱۳- با تمام وجود به بیان معارف الهی قرآن و آموزش مردم زمان خود پرداخت.

۱۴- من از کودکی با رسول خدا بودم و او هر روز، دری از علم به رویم می‌گشود و اخلاق و آداب نیک را برایم آشکار می‌ساخت و دستور می‌داد پیوسته از او پیروی کنم.

۱۵- نادرست؛ در ماجرای غدیر، انتخاب حضرت علی (ع) برای جانشینی پیامبر اکرم (ص) توسط خود خداوند انجام شد.

۱۶- غدیر خم

۲- نادرست (۰/۷۵)؛ در نگاه اول، بسیاری از جزئیات از چشم ما پوشیده می‌ماند. (درس ۱)

۳- درست (۰/۷۵) (درس ۴)

۴- نادرست (۰/۷۵)؛ اگر نمازگزار قبل از نماز نداند که لباس یا بدنش نجس شده است و بعد از نماز بفهمد، نمازش صحیح است. (درس ۶)

۵- درست (۰/۷۵) (درس ۷)

۶- تقوا و صبر (۰/۷۵) - ونسوسه شیطان (۰/۷۵) (درس ۷)

۷- طهارت (۰/۷۵) - زائران (۰/۷۵) (درس ۶)

۸- معلمان ویژه (۰/۷۵) - حضرت علی (ع) (۰/۷۵) (درس ۴)

۹- رشتی‌های (۰/۷۵) - غذایی دردناک (۰/۷۵) (درس ۳)

۱۰- جسارت (۰/۷۵) - اصلاح رفتار خود (۰/۷۵) (درس ۲)

۱۱- اطاعت (۰/۷۵) - بهشت زیبای (۰/۷۵) (درس ۱)

۱۲- پیشرفته‌ترین دوربین دنیا (۰/۷۵) (درس ۱)

۱۳- روزه (۰/۷۵) (درس ۷)

۱۴- خداوند دانا و توانا (۰/۷۵) (درس ۱)

۱۵- نماز (۰/۷۵) (درس ۶)

۱۶- گزینه «ج» (۰/۷۵)؛ جانشینی حضرت علی (ع) به جای پیامبر اکرم (ص) در غدیر خم تمام آرزوهای بوج مشرکان و متافقان را برپا داد. (درس ۵)

۱۷- گزینه «د» (۰/۷۵)؛ موارد «الف»، «ب» و «ج» جزء آداب نماز هستند، اما گزینه «د» جزء احکام نماز محسوب می‌شود. (درس ۶)

۱۸- گزینه «ج» (۰/۷۵)؛ موارد «الف»، «ب» و «ج» جزء مبطلات روزه هستند؛ اما حمام رفتن اگر به گونه‌ای باشد که سر به‌طور کامل به زیر آب نرود، جزء مبطلات روزه محسوب نمی‌شود. (درس ۷)

۱۹- گزینه «د» (۰/۷۵) (درس ۴)

۲۰- برهیزکاری (۰/۷۵) (درس ۷)

۲۱- قرآن کریم (۰/۷۵)، عتبت و اهل بیت (۰/۷۵) (درس ۴)

۲۲- عفو و گذشت از خطاهای دیگران (۰/۷۵) (درس ۲)

۲۳- چشمه آب (۰/۷۵) (درس ۶)

۲۴- حرام (۰/۷۵) (درس ۸)

۲۵- «آگاه باشید، هر کس من ولی و صاحب اختیار او بوده‌ام، هم اکنون این علی سرپرست و ولی اوست. (۰/۷۵) خداوند، هر کس ولایت علی (ع) را پذیرفت، تو نیز او را تحت سرپرستی و ولایت خویش قرار بده؛ خدایا، یاران علی را یاری کن و با دشمنان علی دشمن باش. (۰/۷۵)

(درس ۵)

۲۶- (۱) علاوه بر لباس و بدن نمازگزار، مکان نمازگزار هم باید پاک باشد و سجده کردن بر اشیای نجس، نماز را باطل می‌کند. (۰/۷۵)

(۲) اگر نمازگزار در مکان غصبی نماز بخواند، نمازش باطل است و باید در مکان دیگری، دوباره آن نماز را به جا آورد. (۰/۷۵) (درس ۶)

۱۷- پیامبر نگران بود مبدا عده‌ای از مردم از سر لجاحت، از این دستور خدا سرپیچی کنند و همراه شوند.

۱۸- «آگاه باشید، هر کس که من ولی و صاحب اختیار او بوده‌ام، هم اکنون این علی سرپرست و ولی اوست. خداوند، هر کس ولایت علی را پذیرفت، تو نیز او را تحت سرپرستی و ولایت خویش قرار بده؛ خدایا، یاران علی را یاری کن و با دشمنان علی دشمن باش.»

۱۹- درست

۲۰- مساجد

۲۱- (۱) به جا آوردن نماز در اول وقت، (۲) برپایی نماز به جماعت، (۳) پوشیدن لباس‌های تمیز، مرتب و... (ذکر دو مورد کافی است.)

۲۲- (۱) ستون دین، (۲) معراج مؤمنان، (۳) سد محکومی در برابر شیطان (ذکر دو مورد کافی است.)

۲۳- نادرست؛ روزه گرفتن فقط نخوردن و نیاشامیدن نیست؛ بلکه روزه یعنی اینکه انسان تصمیم بگیرد برای انجام دستور خداوند از اذان صبح تا اذان مغرب از چند کار معین، که به آنها مبطلات روزه گفته می‌شود، خودداری کند.

۲۴- گزینه «د»؛ با توجه به ترجمه آیه صورت سؤال: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما واجب شد، همان‌گونه که بر کسانی که قبل از شما بودند نیز واجب شده بود؛ تا برهیزکار شوید.» درمی‌یابیم که

مهم‌ترین فایده روزه، برهیزکاری است.

۲۵- گزینه «ج»؛ با توجه به ترجمه حدیث: «روزه بگیرد تا سالم بمانید.» درمی‌یابیم که این حدیث به حفظ سلامتی که یکی از فواید روزه است، اشاره دارد.

۲۶- روزه سپری است در برابر مشکلات دنیا و پوششی است در برابر عذاب آخرت.

۲۷- ثروتمندان هرگز درد گرسنگی را حس نمی‌کنند و هر چه بخواهند می‌توانند به دست آورند؛ به همین دلیل نسبت به فقیران و گرسنگان دلسوزی نمی‌کنند....»

۲۸- نگاه کردن [به نامحرم] تیری از تیرهای زهرآگین شیطان است که تخم‌گناه را در دل انسان می‌کارد و همین برای به گمراهی کشیدن صاحبش کافی است. چه بسیار نگاه‌های کوتاهی که حسرتی طولانی در پی دارند.»

۲۹- (۱) ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن توسط مردان هوس‌باز، (۲) کم ارزش شدن زن در جامعه، (۳) نگاه افراد هوسران به زن، تنها به عنوان وسیله‌ای برای لذت‌جویی و هوسرانی، (۴) دور شدن انسان از خداوند (ذکر سه مورد کافی است.)

آزمون شماره ۳ نوبت اول دی ماه

۱- الف) امروز، کافران از [نابودی] دین شما مأیوس شده‌اند (۰/۷۵) پس از ایشان مترسید و از [مخالفت با] من بترسید! (۰/۷۵)

ب) انتخاب حضرت علی (ع) برای جانشینی پیامبر اکرم (ص) توسط خود خداوند (۰/۷۵) (درس ۵)

۲۷- زیرا با تکه‌ای چربی نگاه می‌کند (۰/۷۵)، با پاره‌ای گوشت سخن می‌گوید (۰/۷۵) و با چند استخوان [ریز] می‌شنود. (درس ۱)

۲۸- ۱) خطاکار به اشتباهش پی برده باشد. ۲) از انجام آن پشیمان شده باشد. ۳) و از روی جهالت و نادانی به ما ظلم کرده باشد. (هر مورد ۰/۷۵) (درس ۲)

۲۹- ۱) تقویت صبر و تقوا (۰/۷۵)، ۲) توجه به محرومان (۰/۷۵)، ۳) حفظ سلامتی (۰/۷۵) - هفتاد برابر (۰/۷۵) (درس ۷)

۳۰- خداوند به شما وعده‌های راست داد و من وعده‌های دروغ، شما خودتان وعده‌های راست خداوند را کنار گذاشتید (۰/۷۵) و سوسه‌های دروغ مرا باور کردید؛ پس به جای سرزنش من، خودتان را سرزنش کنید. (۰/۷۵) (درس ۳)

۳۱- من از کودکی با رسول خدا بودم و او هر روز، دری از علم به رویم می‌گشود (۰/۷۵) و اخلاق و آداب نیک را برایم آشکار می‌ساخت (۰/۷۵) و دستور می‌داد پیوسته از او پیروی کنم. (۰/۷۵) (درس ۴)

۳۲- ۱) ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن توسط مردان هوس‌باز، ۲) کم ارزش شدن زن در جامعه، ۳) نگاه افراد هوس‌باز به زن، تنها به عنوان وسیله‌ای برای لذت جویی و هوسرانی، ۴) دور شدن انسان از خدا (هر مورد ۰/۷۵) (درس ۸)

آزمون شماره ۴ ده استاد

۱- الف) صفت غفاری یعنی بسیار آمرزنده (۰/۷۵)، ب) کسانی که توبه کنند و ایمان بیاورند و عمل صالح انجام دهند و سپس هدایت شوند. (درس ۲)

۲- درست (۰/۷۵) (درس ۴)

۳- نادرست (۰/۷۵)؛ پیامبر از خود وصیت‌نامه‌ای بر جای نگذاشت اما وصیت مهمی را تحت عنوان کتاب خدا و اهل بیت خویش برای گمراه نشدن مردم معرفی نمود. (درس ۵)

۴- درست (۰/۷۵) (درس ۵)

۵- درست (۰/۷۵) (درس ۶)

۶- قرآن (۰/۷۵) - اهل بیت (۰/۷۵) (درس ۴)

۷- صحیح (۰/۷۵) (درس ۷)

۸- افطاری (۰/۷۵) (درس ۷)

۹- باطل شدن روزه (۰/۷۵) (درس ۷)

۱۰- نباید از خطاهای او چشم‌پوشی کرد. (۰/۷۵) (درس ۲)

۱۱- برافراشته شدن آسمان (۰/۷۵) (درس ۱)

۱۲- آفرینش شتر (۰/۷۵) (درس ۱)

۱۳- گزینه «ج» (۰/۷۵) (درس ۲)

۱۴- الف) گزینه‌های «الف»، «ب» و «د» از فواید عفو و گذشت از خطاهای دیگران است اما بخشیده شدن حق الناس‌ها از فواید آن نیست.

۱۴- گزینه «ج» (۰/۷۵)؛ پیامبر (ص)؛ ... خدایا، یاران علی را یاری کن و با دشمنان علی دشمن باش. (درس ۵)

۱۵- روزه؛ یعنی اینکه انسان تصمیم بگیرد برای انجام دستور خداوند از اذان صبح تا اذان مغرب از چند کار معین، که به آنها مبطلات روزه گفته می‌شود، خودداری کند. (۰/۷۵) (درس ۷)

۱۶- تفسیر؛ یعنی بیان و آشکار کردن معانی آیات قرآن کریم (۰/۷۵) (درس ۴)

۱۷- مکان غصبی؛ به مکانی گفته می‌شود که صاحبش راضی به حضور دیگران در آن مکان نباشد. (۰/۷۵) (درس ۶)

۱۸- معراج؛ یعنی وسیله بالا رفتن به سوی خداوند (۰/۷۵) (درس ۶)

۱۹- جهنم را خود جهنمیان یا اعمال خود به وجود آورده‌اند. (۰/۷۵) (درس ۳)

۲۰- این است که هیچ گاه نعمت‌های خداوند از آنها گرفته نمی‌شوند. (۰/۷۵) (درس ۳)

۲۱- ۱) سبحان الله (۰/۷۵)، ۲) الحمد لله (۰/۷۵) (درس ۳)

۲۲- جانشینی خود (ولایت) (۰/۷۵) (درس ۵)

۲۳- زیرا او آگاه‌ترین مردم به قرآن و احکام الهی بود (۰/۷۵) و تمام احکام الهی را از رسول خدا (ص) فرا گرفته بود. (۰/۷۵) (درس ۵)

۲۴- ۱) جلسات قرائت قرآن، ۲) میهمانی‌ها و افطاری‌ها، ۳) بیدار شدن در وقت سحر، ۴) مراسم شب‌های قدر و مناجات‌ها (هر مورد ۰/۷۵) (درس ۷)

۲۵- امیرالمؤمنان (ع) می‌فرمایند: «از [خلقت] انسان باید تعجب کرد (۰/۷۵) که بآنکه‌ای چربی نگاه می‌کند (۰/۷۵)، با پاره‌ای گوشت سخن می‌گوید (۰/۷۵) و با چند استخوان [ریز] می‌شنود. (۰/۷۵) (درس ۱)

۲۶- زیرا ایشان بهتر از هر انسان دیگری می‌داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است (۰/۷۵) و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست. (۰/۷۵) (درس ۴)

۲۷- ۱) ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن توسط مردان هوس‌باز، ۲) کم ارزش شدن زن در جامعه، ۳) دور شدن انسان از خدا (هر مورد ۰/۷۵) (درس ۸)

۲۸- دومین وظیفه هر مسلمان در برابر نامحرمین سخن گفتن با رعایت آداب و حدود شرعی است. (۰/۷۵) یعنی به گونه‌ای سخن بگوییم که سبب تحریک آنان نشود. (۰/۷۵) (درس ۸)

۲۹- ۱) به جا آوردن نماز در اول وقت، ۲) خواندن اذان و اقامه قبل از نماز، ۳) نماز خواندن در مسجد (هر مورد ۰/۷۵) (درس ۶)

آزمون شماره ۵ نوبت دوم خرداد ماه

۱- درست

۲- بسیار آمرزنده

۳- گزینه «ب»؛ در حقیقت نعمت‌های بهشت، نتیجه اعمال نیک انسان‌ها در دنیا و لطف و بخشش فراوان خداوند به آنها در آخرت است.

۴- گزینه «ب»؛ برنامه کامل و دقیقی که پیامبر برای هدایت مردم طراحی کرده بود، عبارت بود از تربیت معلمان ویژه برای فهم و آموزش معارف عمیق قرآن.

فصل ۱: خداشناسی

درس ۱: آفرینش شگفت انگیز

نگاه ما به پدیده‌های اطرافمان معمولاً نگاهی سریع و گذراست؛ به همین دلیل در نگاه اول، بسیاری از جزئیات از چشم ما پوشیده می‌ماند.

کافی است دست کم برای یک روز، نگاهمان را به جهان تغییر دهیم تا برای اولین بار به برخی شگفتی‌ها پی ببریم.

بهترین دوربین دنیا

پیشرفته‌ترین و عجیب‌ترین دوربین دنیا ← چشم است. این دوربین بسیار زیباست و به راحتی حرکت می‌کند و فقط کافی است یک بار با دقت در آینه نگاه کنید تا بهترین دوربین دنیا را ببینید.

دقت در ویژگی‌های آفرینش چشم

۱- چشم‌ها داخل گودی صورت قرار دارند تا با استخوان‌های گونه، پیشانی و بینی از آنها محافظت شود.

۲- ابروها مانند سایبان از چشم‌ها مراقبت می‌کنند.

۳- مژه‌ها و پلک‌ها نیز از چشم‌ها مراقبت می‌کنند و نمی‌گذارند چیزهایی که به آنها آسیب می‌زنند، واردش شوند.

۴- این همه شگفتی باعث شده که دانشمندان و مخترعان بزرگ با الگو گرفتن از آن موفق به ساخت دوربین‌ها، میکروسکوپ‌ها و تلسکوپ‌های دقیق شوند.

امیر مؤمنان حضرت علی (ع) درباره آفرینش انسان می‌فرماید:

[از خلقت] این انسان باید تعجب کرد که با تکه‌ای چربی نگاه می‌کند، با پاره‌ای گوشت سخن می‌گوید و با چند استخوان [ریز] می‌شنود.

۵- اگر انسان با دقت به نظم شگفت‌انگیز جهان و تمامی مخلوقات بنگرد فقط به یک نتیجه خواهد رسید که این نظم‌های شگفت‌انگیز و بی‌نظیر قطعاً ناظمی داشته است و این ناظم کسی نیست جز خداوند دانا و توانا.

هدف آفرینش

امیر مؤمنان حضرت علی (ع) در پاسخ به سؤال «هدف از این آفرینش شگفت‌انگیز چیست؟» می‌فرماید: «خداوند تمام آنچه را که در زمین است برای شما آفریده است تا درباره آنها ببینید و با استفاده از آنها به بهشت راه یابید و خودتان را از عذاب دوزخ برهانید.»

۶- خداوند به انسان چشم داده است تا با دقت به نشانه‌های علم و قدرتش نگاه کند.

۷- خداوند به انسان عقل داده است تا درباره آنچه می‌بیند فکر کند و از دنیای پیرامون خود درس خداشناسی بیاموزد.

۸- خداوند دنیا را پر از نعمت‌ها و زیبایی‌هایش کرده است تا بدانیم چقدر ما را دوست دارد.

۹- انسان باید خداوند را دوست بدارد و از او اطاعت کند تا به بهشت زیبای خداوند برسد.

۱۴- گزینه «الف» (۰/۵) با توجه به ترجمه آیه «... که بر خود زیاده‌روی روا داشته‌اید، از رحمت خدا نومید نشوید...» درمی‌یابیم که این آیه خطاب به کسانی است که بر خود زیاده‌روی روا داشته‌اند. (درس ۲)

۱۵- گزینه «ج» (۰/۵) رواج کلمات زشت و فحاشی (ناسازگویی) در جامعه سبب می‌شود که حیا از میان برود و زمینه برای افزایش گناهان دیگر فراهم شود. (درس ۱۱)

۱۶- ناسازگویی؛ یعنی شخصی نسبت به دیگری فحاشی کند و نسبت‌های زشت به او بدهد. (۰/۵) (درس ۱۱)

۱۷- مطلق در قرآن؛ یعنی کسانی که وقتی برای خود وزن می‌کنند، حق خود را به طور کامل می‌گیرند، و هنگامی که می‌خواهند برای دیگران پیمانه یا وزن کنند، کم می‌گذارند. (کم‌فروشان) (۰/۵) (درس ۱۲)

۱۸- منصرف گرایی؛ یعنی میل دائمی به خرید بیشتر و بیشتر کالاها و اجناس (۰/۵) (درس ۹)

۱۹- مناسک حج؛ یعنی عبادات و اعمال مربوط به حج. (۰/۵) (درس ۵)

۲۰- قدرت عقل و اندیشیدن (۰/۵) (درس ۱۰)

۲۱- هنگامی که سخن می‌گویید شناخته می‌شوید؛ زیرا انسان زیر زبان خود پنهان است. (۰/۵) (درس ۱۱)

۲۲- زشتی‌ها همگی در خانه‌ای جمع شده‌اند که کلید آن دروغ است. (۰/۵) (درس ۱۱)

۲۳- دعای کسی است که در دعا‌های پنهانی‌اش ابتدا برای دیگران دعا کند. (۰/۵) (درس ۱۳)

۲۴- در صورتی که بنده از کار زشتش پشیمان شود و تصمیم به ترک آن بگیرد و اعمال شایسته انجام دهد (البته اگر حق الناس به عهده‌ی کسی باشد برای توبه کردن پشیمانی کافی نیست و انسان باید حقوق مردم را جبران کند). (۱) (درس ۲)

۲۵- هر آنچه برای خودت دوست داری برای او نیز دوست بدار (۰/۵) و هر چه برای خودت نمی‌پسندی برای او نیز نپسندی. (۰/۵) (۲) به دنبال خشنودی‌اش باشی و او را خشمگین نکنی. (۰/۵) (۳) [هرگاه نیاز شد] با جان و مال و زبان و دست او را یاری کنی. (۰/۵) (درس ۱۴)

۲۶- حق النفس (۰/۵) مانند غذا خوردن (۰/۵) (۲) حق الله (۰/۵) مانند نماز خواندن (۰/۵) (درس ۱۵)

۲۷- در انتخاب اجناس به تجربه خود و اطرافیان بیشتر از آگهی‌های تبلیغاتی اعتقاد داشته باشیم. (۰/۵) (۲) بدانیم که خرید اجناس گران‌قیمت هرگز بر ارزش و شخصیت انسان نمی‌افزاید. (۰/۵) (۳) به شایعاتی که درباره گران شدن یک کالا در آینده می‌شنویم توجه نکنیم. (۰/۵) (درس ۹)

۲۸- بی‌حالی و تنبلی (۰/۷۵) (۲)، امروز و فردا کردن (۰/۷۵) (۳)، بی‌توجهی به اولویت‌ها (۰/۷۵) (۴)، معاشرت با افراد بی‌نظم (۰/۷۵) (درس ۱۰)

۲۹- مورد توجه خدا قرار گرفتن (۰/۵) (۲)، آرامش روحی (۰/۵) (درس ۱۳)

آمرزنده پُرده پوش

یکی از نام‌های خداوند بلند مرتبه «غفار» است؛ یعنی بسیار آمرزنده. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید:

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ (سوره زمر - آیه ۵۲)

﴿۱﴾ بگو: ای بندگانی که بر خود زیاده‌روی روا داشته‌اید از رحمت خداوند نومید نشوید؛ زیرا خدا همه گناهان را می‌آمرزد که او خود آمرزنده مهربان است.

﴿۲﴾ یأس و ناامیدی از رحمت خداوند جایز نیست؛ زیرا خداوند تمامی گناهان هر کسی را که پشیمان شده باشد و بخواهد راه درستکاری و تقوا را در پیش بگیرد، می‌آمرزد.

﴿۳﴾ لازم است آیه با ترجمه حفظ شود.

﴿۴﴾ خداوند به همه گناهان وعده آمرزش داده است. خداوند بخشنده‌تر، نه تنها خطاهای کوچک بلکه همه گناهان و حتی اشتباهات متعدد بندگان را نیز می‌آمرزد.

۱- پشیمانی از کار زشت

۲- تصمیم به ترک کار زشت

۳- انجام عمل شایسته

شرایط بخشش گناهان توسط خداوند

﴿وَأَنِ لَغُفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى﴾ (سوره طه - آیه ۸۲)

﴿۱﴾ و به یقین من آمرزنده کسی هستم که توبه کند و ایمان بیاورد و کار شایسته انجام دهد و سپس هدایت شود.

﴿۲﴾ خداوند گناه همه گناهکاران را به شرط توبه، ایمان و انجام کار شایسته می‌آمرزد.

انسان‌های الهی

خداوند همان‌طور که خود بسیار آمرزنده است، بندگان را نیز دعوت به بخشش خطاهای دیگران می‌کند. کسانی که دیگران را به خاطر خطاهایشان می‌بخشند در واقع رنگ و بوی این صفت الهی را به خود می‌گیرند.

۱- خشنودی خداوند

۲- گذشت خداوند از گناهان و بخشش انسان

۳- بهره‌مندی از رحمت بیشتر الهی

۴- عزت و سربلندی میان مردم

اثار گذشت از خطاهای دیگران

﴿وَلِيَعْلَمُوا أَنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ (سوره نور - آیه ۲۲)

﴿۱﴾ [مؤمنان] باید عفو و گذشت پیشه کنند و [از یکدیگر] درگذرند. آیا دوست نمی‌دارید که خدا هم شما را ببامرزد؟ و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.

﴿۲﴾ گذشت از خطاهای دیگران باعث می‌شود خداوند از گناهان ما بگذرد و ما را ببخشد.

﴿۳﴾ لازم است آیه با ترجمه حفظ شود.

﴿۴﴾ کسی که در هنگام خشم از خطاهای دیگران، با انتقام و تنبیه، خود را آرام می‌کند، به زیان خودش عمل می‌کند.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید:

«اهل گذشت باشید، بی‌تردید عفو و گذشت، بنده را عزیز و سرافراز می‌گرداند. پس، از یکدیگر بگذرید تا خداوند شما را عزیز و سرافراز گرداند.»

مواردی که گذشت ما موجب اصلاح رفتار فرد خطاکار می‌شود:

۱- فرد خطاکار به اشتباهش پی برده باشد.

۲- فرد خطاکار از انجام اشتباه پشیمان شده باشد.

۳- فرد خطاکار از روی جهالت و نادانی ظلمی کرده باشد.

﴿۵﴾ چشم‌پوشی از رفتار کسانی که اشتباهات خود را نمی‌پذیرند و تصمیمی برای ترک آنها ندارند، موجب می‌شود: ۱- جسارت آنان بیشتر شود.

۲- فرصتی برای اصلاح رفتار خود نیابند.

فصل ۲: معاد

درس ۳: همه چیز در دست تو ...

غیرقابل تصور

برخی از ویژگی‌های بهشت

۱- سرزمینی به وسعت تمام آسمان‌ها و زمین

۲- پوشیده از باغ‌های بزرگ و قصرهای باشکوه و زیبا

۳- رودهایی از شیر و عسل

۴- از بیماری، ترس، اندوه و خستگی خبری نیست.

۵- هر میوه‌ای که بخواهید وجود دارد.

۶- نیکوکاران یا پیامبران و امامان همنشین هستند.

۷- هیچ‌گاه نعمت‌های بی‌پایان خداوند از نیکوکاران گرفته نخواهد شد.

۸- نیکوکاران همان‌گونه که خودشان آرزو دارند، تا ابد در بهشت خواهند ماند.

خداوند مهربان درباره وسعت نعمت‌های بهشت می‌فرماید:

﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ﴾ (سوره ق - آیه ۳۵)

﴿۱﴾ در آنجا هر چه بخواهند برایشان [فراهم] است و البته [آنچه] نزد ماست بیشتر [از خواسته‌های آنها] است.

﴿۲﴾ لطف خداوند به بهشتیان بیشتر از خواسته‌ها و انتظارات آنها است.

بهشت‌آفرینان

پیامبر (ص) می‌فرماید: «در بهشت فرشتگانی را دیدم که با خشت‌هایی از طلا و نقره قصری می‌ساختند. وقتی از آنها پرسیدم مصالح کار شما چیست؟

آنها در جواب گفتند: وقتی مؤمنی در دنیا می‌گوید: «سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر» در این جهان برای ما این کلمات تبدیل به خشت‌هایی از طلا و نقره می‌شود و مصالح کار ما به وجود می‌آید.

﴿۳﴾ نعمت‌های بهشت به دست خود انسان‌ها به بهشت فرستاده می‌شود. خداوند برای قدردانی از انسان‌ها پاداششان را ده‌ها و گاهی صدها برابر می‌کند. در حقیقت نعمت‌های بهشت، نتیجه اعمال نیک انسان‌ها در دنیا و لطف و بخشش فراوان خداوند به آنها در آخرت است.

سرانجام کسانی که به خداوند و فرستادگانش ایمان نداشتند، روز قیامت را انکار می‌کردند، ستمکارانی که مردم را اذیت می‌کردند و از هیچ گناهی روی نمی‌گرداندند این است که:

- ۱- آتش از هر سو زبانه می‌کشد.
- ۲- ستمکاران مغرور مانند هییم، آتش می‌گیرند و می‌سوزند.
- ۳- ستمکاران با صورت‌های سیاه و زشت در میان آتش به دنبال آب و غذا می‌گردند؛ اما نه آبی هست و نه غذایی و...

دوزخ آفرینان

عذاب‌های جهنم همان کارهای زشتی است که دوزخیان از دنیا برای خودشان پیش فرستاده‌اند. هر یک از این زشتی‌ها به صورت غذایی دردناک درمی‌آید و به نزد صاحبش بازمی‌گردد. مثلاً کسی که در دنیا همیشه با زیانش دیگران را آزار می‌دهد، در جهنم همواره در محاصره مارها و عقرب‌های گزنده قرار دارد که خودش به وجود آورده است.

جهنم را خود جهنمیان با اعمال خود به وجود می‌آورند. به محض ورود کسی به جهنم، جهنمیان به گروهی که در دنیا با یکدیگر دوست بودند، می‌گویند: شما در دنیا ما را همراه کردید پس عذاب ما را هم به دوش بکشید و آنها جواب می‌دهند که ما شما را مجبور نکردیم، شما خودتان به دنبال ما می‌آمدید.

همه اهل جهنم به سراغ شیطان می‌روند و می‌گویند: «تو همه ما را همراه کردی و به جهنم کشاندی.» شیطان می‌گوید: «خدا به شما وعده‌های راست داد و من وعده دروغ، شما خودتان وعده‌های راست خداوند را کنار گذاشتید و وسوسه‌های دروغ مرا باور کردید. پس به جای من خودتان را سزانش کنید...»

جهنمیان با حسرت و پشیمانی می‌گویند:

- ۱- ای کاش در دنیا یا فلان شخص دوست نمی‌شدیم.
- ۲- ای کاش مشتکی خاک بودیم.
- ۳- ای کاش ایمان داشتیم و عمل صالحی انجام می‌دادیم و...

فصل ۳: راهنماشناسی

درس ۴: پیوند جاودان

﴿ثم لتسئلن يومئذ عن النعيم﴾ (سوره نکهات - آیه ۸)

پس در آن روز درباره نعمت از شما سؤال خواهد شد. در روز قیامت درباره نعمت ولایت اهل بیت از ما سؤال خواهد شد. امام صادق (ع) فرمود:

«خداوند کریم‌تر و شأنش بالاتر از آن است که طعامی به بنده‌اش بدهد و آن را برایش حلال و گوارا سازد، آن‌گاه از آن بازخواست نماید؛ بلکه منظور از نعم در آیه نعمت محمد و آل محمد (ص) است که به شما ارزانی داشته است. در روز قیامت درباره نعمت ولایت ما اهل بیت از شما سؤال خواهد شد.»

اولین معلم قرآن

هر کس به قرآن کریم مراجعه کند، می‌تواند در سطح فهم و دانش خود از آن بهره ببرد. خداوند حکیم، پیامبر اکرم (ص) را اولین معلم قرآن قرار داد؛ زیرا ایشان بهتر از هر انسان دیگری می‌داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست. پیامبر اعظم برای انجام رسالت مهمی که برعهده داشت، با تمام وجود به بیان معارف الهی قرآن و آموزش مردم زمان خود پرداخت.

تربیت معلمان آینده

رسول خدا از ابتدای بعثت، به دستور خداوند برنامه کامل و دقیقی برای هدایت مردم طراحی کرده بود که حتی سعادت انسان‌های پس از خود را نیز تضمین می‌کرد. این برنامه عبارت بود از: «تربیت معلمان ویژه برای فهم آموزش معارف عمیق قرآن»

بهترین فرد برای هدایت مردم بعد از پیامبر (ص) کسی بود که از کودکی در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود، همان کسی که از هر کس دیگری به پیامبر نزدیک‌تر بود و از کودکی در اثر تربیت کامل پیامبر از علوم الهی برخوردار شده بود.

حضرت علی (ع) در این باره می‌فرماید: ۱- من از کودکی با رسول خدا بودم و او هر روز دری از علم به رویم می‌گشود. ۲- اخلاق و آداب نیک را برایم آشکار می‌ساخت. ۳- دستور می‌داد پیوسته از او بیروی کنم. ۴- هیچ آیه‌ای بر پیامبر نازل نمی‌شد؛ مگر اینکه آن را برای من قرائت می‌کرد و... پیامبر خدا اسرار و نکات عمیق قرآن را به حضرت علی (ع) آموخت تا پس از رحلت ایشان، مردم بتوانند با کمک امیرمؤمنان و امامان پس از ایشان از آموزه‌های قرآن بهره‌مند گردند و با استفاده از این آموزه‌ها بر مشکلات خود غلبه کنند.

حضرت علی (ع) می‌فرماید: «روزی رسول خدا به من فرمود آنچه می‌گویم بنویس. زیرا خداوند خواسته تو را حافظ احکام و معارف دین قرار دهد اما اینها تنها برای تو نیست بلکه برای امامان بعد از تو نیز هست، سپس به پسر من حسن اشاره کرد و فرمود: اولین این‌ها حسن است. دومین آنها حسین و سپس بقیه از فرزندان حسین هستند.»

پیامبر (ص) فرمودند: «ای مردم، من از میان شما می‌روم و دو چیز گران‌بها را در میان شما باقی می‌گذارم، تا وقتی به آن دو پناه ببرید همراه نخواهید شد؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیت. این دو هرگز از هم جدا نخواهد شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوثر به من ملحق شوند، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می‌کنید.»

لازم است متن روایت حفظ شود.

این سخن پیامبر که به حدیث ثقلین مشهور است نشان می‌دهد که تنها راه رسیدن به سعادت و راهیابی به بهشت زیبای خداوند، پناه بردن به قرآن و اهل بیت پیامبر (ص) است و رها کردن هر یک از این امانت‌های ارزشمند الهی، نتیجه‌ای جز سرگردانی و گمراهی نخواهد داشت.